

วาระที่ 4.3

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

(ประจำปี 2567)

รายงานเมื่อ
18 มีนาคม 2568

หน่วยงานร่วมดำเนินงาน

- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- กระทรวงสาธารณสุข โดย สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์
- กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES

สวทช.
NSTDA

โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล ให้ได้รับโอกาสการศึกษาต่อเนื่องและเท่าเทียมผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้มาตรฐาน
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรการแพทย์และครูให้มีทักษะในการดูแลเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล
- ขยายและเพิ่มเครือข่ายสถานพยาบาลโดยความร่วมมือแบบบูรณาการจากภาคส่วนต่าง ๆ

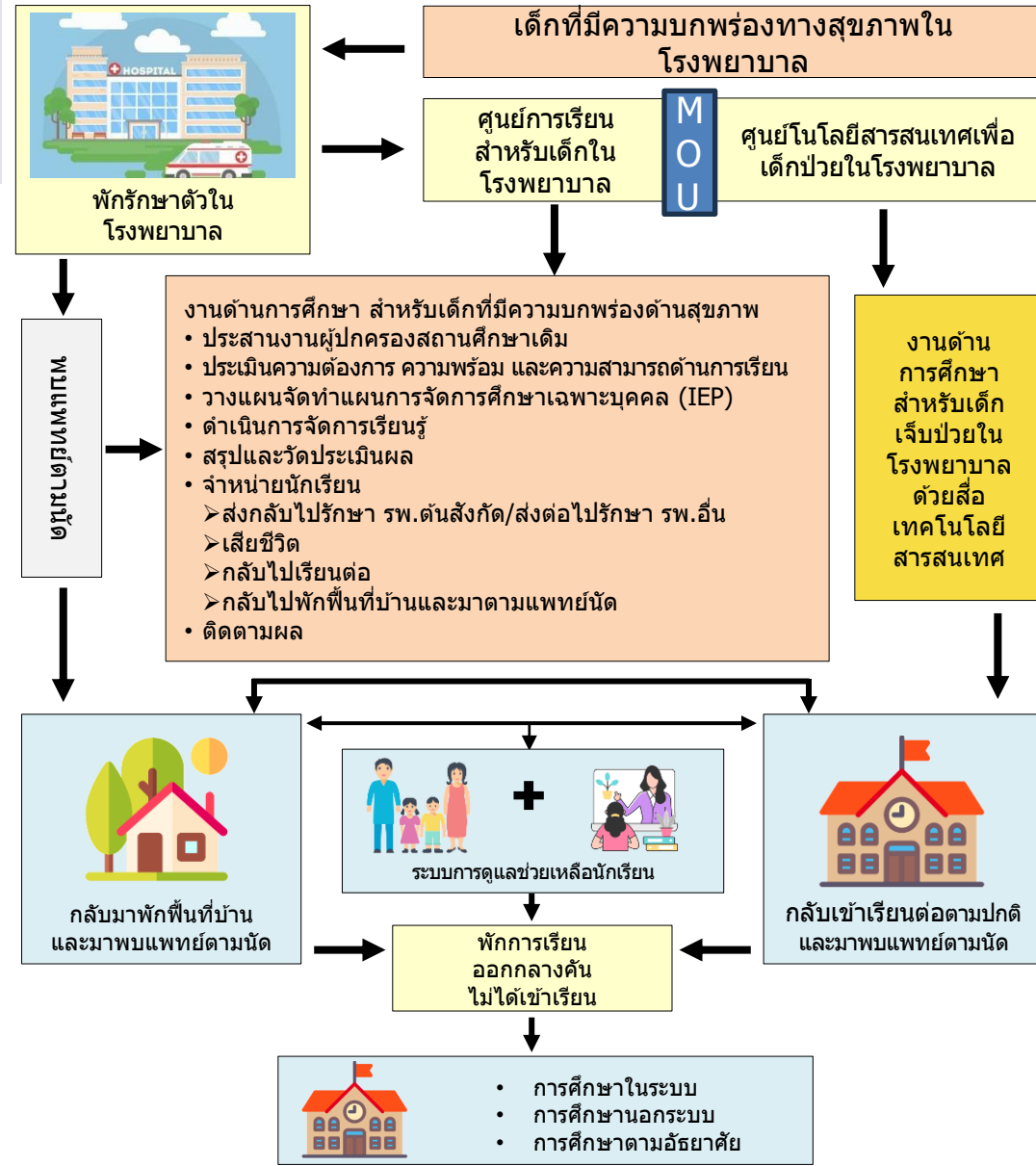
การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ

- มีการลงนาม MOU ระหว่างกรมการแพทย์ สพล. สวทช. และมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ เมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2560 เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน
- กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์ สนับสนุนงบประมาณและสถานที่ในการจัดกิจกรรมในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล
- สพล. ประกาศจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ. เมื่อ 22 มิ.ย.2564 โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษส่งครูไปประจำที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ในเครือข่ายทุกแห่ง ในปีงบประมาณ 2567 มติ ครม.เมื่อวันที่ 7 พ.ค. 2567 มีมติเห็นชอบให้โครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ. ดำเนินการต่อเนื่องโดยไม่ต้องขออนุมัติดำเนินการคราวละ 5 ปี
- กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร. คือ กศน. เดิม) สนับสนุนครูและงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ อาชีพและนันทนาการให้กับเด็กป่วยและผู้ปกครอง
- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ และสวทช. สนับสนุนสื่อไอทีและร่วมพัฒนาองค์ความรู้ด้านไอทีให้แก่ครูในโครงการ

การลงนาม MOU ระหว่างหน่วยงาน

แผนผังแสดงการดำเนินงานโครงการ

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(Learning Center For Children in Hospital in The Information Technology Project
Under the Initiative For Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชดำริว่า

"เด็กป่วยที่ต้องอยู่ในโรงพยาบาลเป็นเวลานานจะขาดโอกาส
ในการศึกษา จึงควรมีครูมาช่วยประเมินดู ว่าเด็กควรจะได้รับ
การสอนหรือพัฒนาทักษะในเรื่องใดที่จะเหมาะกับอายุ
ระดับชั้นเรียน หรือสภาพร่างกายของเด็กแต่ละคน แล้วทำการ
สอนหรือให้การศึกษแก่เด็กเหล่านั้นในระหว่างที่เจ็บป่วยอยู่
ในโรงพยาบาล"

ที่มาของโครงการ

สวทศ
NSTDA

ก้าวสู่ปีที่ 30

ปี พ.ศ.2538 เริ่มนำร่องโรงพยาบาล 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลเลิศจิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และ
สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ต่อมากระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ขยายการดำเนินงาน
ออกไปยังโรงพยาบาลศูนย์ในต่างจังหวัดทั่วทุกภาค ปัจจุบันมีโรงพยาบาลเข้าร่วม รวมทั้งสิ้น 91 แห่ง ใน 77 จังหวัด

การดำเนินงานด้านเครือข่ายโรงพยาบาล

การขยายเครือข่าย รพ. และการบริหารจัดการ

- ปี 2567 มีโรงพยาบาลขอพระราชทานพระราชนุญาตเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 1 แห่ง คือ **โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์** ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในสังกัด กทม. แห่งแรกที่เข้าร่วมโครงการ ทำให้ปัจจุบันมีโรงพยาบาลเครือข่ายในโครงการ จำนวน 91 แห่งใน 77 จังหวัด ครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศไทย
- ตั้งแต่ปี 2565 ถึงปัจจุบัน มีการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ฯ โดยแบ่ง รพ.เครือข่าย ออกเป็น 13 เขตสุขภาพ ตามการแบ่งของกระทรวงสาธารณสุข และแต่งตั้ง **รพ.แม่ข่าย** ในการกำกับดูแลและให้คำปรึกษาด้านการดำเนินงานแก่ **รพ.ลูกข่าย** อย่างใกล้ชิด โดยหน่วยงานส่วนกลางคอยเป็นที่ปรึกษาให้การสนับสนุนแก่ **รพ.แม่ข่าย**

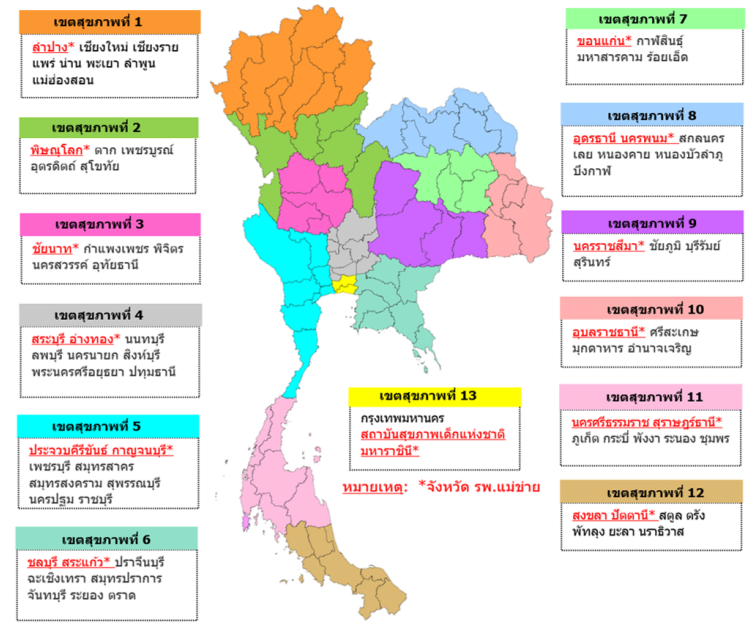
ข้อมูลเด็กป่วยที่มารับบริการในศูนย์การเรียนรู้ฯ

- ปี 2567 มีเด็กป่วยเข้ามารับบริการในศูนย์การเรียนรู้ฯ ทุกแห่งรวมจำนวน 61,880 คน (นับซ้ำจำนวนเด็กที่มารับบริการในแต่ละเดือน) คิดเป็นการให้บริการรวม 132,084 ครั้ง (เด็ก 1 คน รับบริการเฉลี่ย 2 – 3 ครั้งต่อการเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล ระยะเวลาการรักษาตัว)
- เด็กที่มารับบริการในปี 2567 ส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคเลือด โรคมะเร็ง โรคทางสมอง โรคปอด โรคหัวใจ โรคลำไส้เรื้อรัง โรคไต โรคเบาหวาน และโรคทั่วไป โดยเด็กที่มารับบริการป่วยด้วยโรคเรื้อรังมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ **โรคทั่วไป โรคเลือด และโรคมะเร็ง ตามลำดับ**

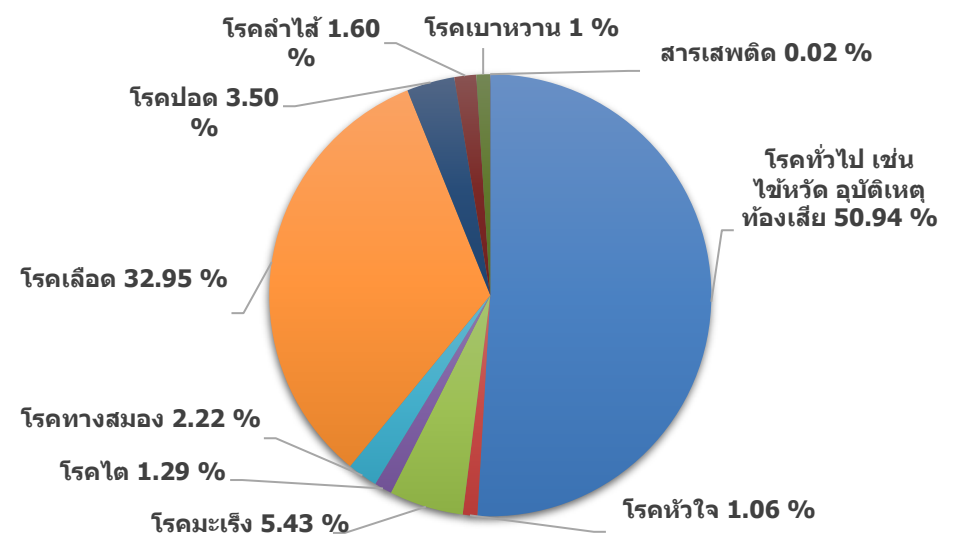

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเด็กป่วยของศูนย์การเรียนรู้ฯ

13 เขตสุขภาพของประเทศไทย

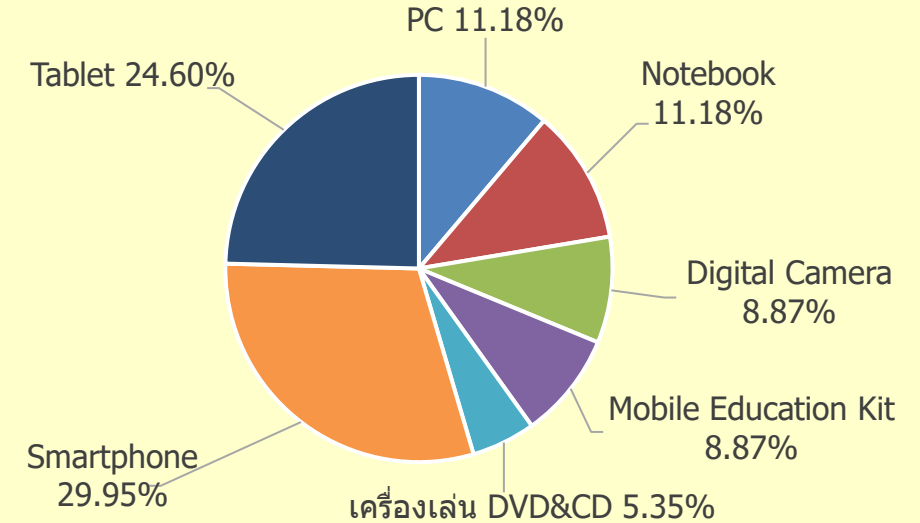
จำนวนผู้เข้ารับบริการแยกตามประเภทโรค

การใช้อุปกรณ์ไอทีและสื่อส่งเสริมการเรียนรู้

- มีการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีพื้นฐานเป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยพบว่า **มีการใช้แท็บเล็ต โน้ตบุ๊ก และคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ** เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด
- มีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อไอทีที่หลากหลายมาช่วยเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กป่วยอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่า **ครูใช้แอปพลิเคชันการศึกษาบนสมาร์ทโฟน/แท็บเล็ต สื่อสิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน** เป็นเครื่องมือช่วยสอนเด็กป่วยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ซึ่งเด็กป่วยสามารถใช้สื่อไอทีช่วยทบทวนความรู้และเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองร่วมด้วย

การใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีช่วยจัดการเรียนการสอน

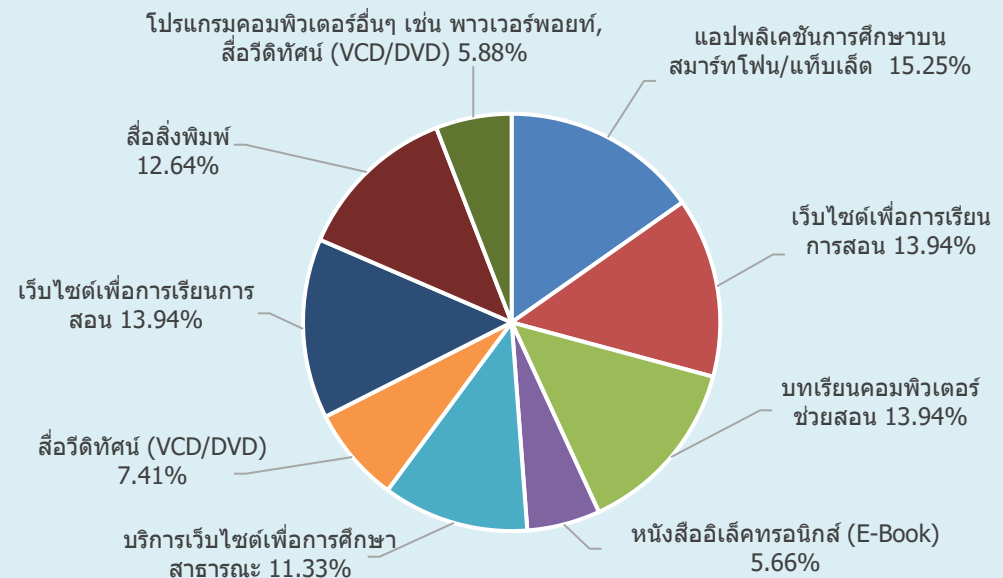

ครูใช้เครื่องมือและสื่อไอทีช่วยในการจัดการเรียนการสอน

ครูออกแบบใบงานและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็ก

การใช้สื่อส่งเสริมการเรียนรู้

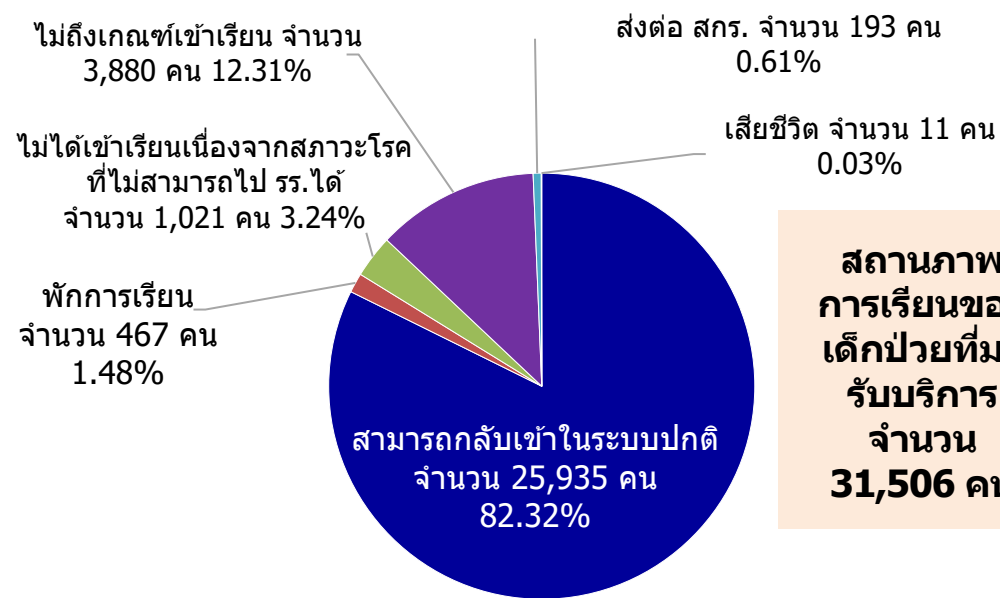

เด็กเรียนรู้ผ่าน E-book และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สถานภาพการเรียนของเด็กป่วยที่มารับบริการ

ในปี 2567 เด็กป่วยที่มารับบริการที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ จำนวน **31,507 คน** (ไม่นับซ้ำ) เป็นเด็กที่อายุอยู่ในเกณฑ์เข้าเรียน จำนวน 27,627 คน ซึ่งเด็กเหล่านี้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์เข้าเรียนสามารถกลับเข้าเรียนในระบบการศึกษาตามปกติ จำนวน **25,935 คน (93.88%)** การศึกษานอกระบบของ สกร. จำนวน 193 คน (0.70%) นอกจากนี้เป็นเด็กที่ต้องพักการเรียนเนื่องจากต้องมาเข้ารับการรักษาใน รพ. อย่างต่อเนื่อง จำนวน 467 คน (1.69%) เด็กเสียชีวิตเนื่องจากโรคที่ร้ายแรง จำนวน 11 คน (0.04%) และเด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนเนื่องจากสภาวะโรคที่ไม่สามารถไป รร. ได้ จำนวน 1,021 คน (3.69%)

สถานภาพการเรียนของเด็กป่วยที่มารับบริการ จำนวน 31,506 คน

กรณีศึกษาเด็กป่วยที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด.ญ.ชญานันท์ วงษ์ป้อม หรือน้องน้ำขิง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเกลือ อำเภอป่าตอง จังหวัดอุตรดิตถ์ ป่วยด้วยโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว ตั้งแต่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องเข้ารับการรักษาที่ รพ.อุตรดิตถ์ เป็นระยะเวลานาน จึงทำให้น้องน้ำขิงไม่สามารถไปเรียนตามปกติได้ แต่น้องน้ำขิงได้เป็นนักเรียนที่ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ.อุตรดิตถ์ ซึ่งครูของศูนย์การเรียนรู้ฯ มีการประสานงานกับครูผู้สอนที่โรงเรียนเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนระหว่างที่ ด.ญ.น้ำขิงพักรักษาตัวในโรงพยาบาล จึงทำให้ ด.ญ.น้ำขิง ได้มีโอกาสเรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถกลับไปเรียนที่โรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับเพื่อน ๆ ได้ตามปกติ

นายมุฮัมหมัดคอยรี เจ๊ะดอเลาะ อายุ 24 ปี เป็นโรคธาลัสซีเมีย ตั้งแต่เกิดและเข้ารับการรักษาที่ รพ.ปัตตานี ตั้งแต่อายุ 4 เดือนจนถึงปัจจุบัน เพื่อมาเติมเลือดและให้ยาขับธาตุเหล็กเป็นประจำ จนทำให้เรียนไม่ทันเพื่อนจนท้อ แต่นายมุฮัมหมัดคอยรี ได้เข้าเป็นนักเรียนของศูนย์เรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ.ปัตตานี มีโอกาสได้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ ลุกขึ้นมาต่อสู้พัฒนาอนาคตของตนเองอีกครั้ง จนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สำนักวิชาการจัดการ หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เกียรตินิยมอันดับ 2 หลังสำเร็จการศึกษาทำงานที่บริษัทปาล์มพัฒนาชายแดนใต้ ปัจจุบันลาออกมาอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบบรรจุราชการ

การพัฒนาความรู้และการนิเทศติดตามการดำเนินงาน

การพัฒนาความรู้ให้แก่บุคลากรของศูนย์การเรียนรู้ฯ

1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ "การพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนการสอนเด็กในโรงพยาบาล" ณ โรงแรมปรีณส์ตัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 รุ่น รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 5 – 7 กุมภาพันธ์ 2567 และรุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 20 – 22 มีนาคม 2567 มีบุคลากรจากศูนย์การเรียนรู้ฯ และ สกร. เข้าร่วมอบรม รวมจำนวน 250 คน โดยมีการต่อยอดความรู้ด้านไอทีในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน และแนวทางการทำวิจัยในการนำสื่อไอทีไปส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กป่วย
2. จัดสัมมนา "แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลตามพระราชดำริ ประจำปี 2567" ระหว่างวันที่ 14 - 16 สิงหาคม 2567 ณ โรงแรมดิไอเดิล โฮเทล แอนด์ เรสซิเดนซ์ จังหวัดปทุมธานี โดยมีบุคลากรเข้าร่วมสัมมนา จำนวน 273 คน จากศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล จำนวน 91 แห่ง และ สกร. จำนวน 49 แห่ง

ผล: ครูของศูนย์การเรียนรู้ฯ ได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปพัฒนาผลงานสื่อการเรียนการสอนและงานวิจัยในชั้นเรียน ส่งเข้าประกวดและนำเสนอในเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประจำปี 2567 ดังนี้

- สื่อไอทีส่งเสริมเรียนรู้ด้วยโปรแกรม PowerPoint ที่มีการใช้ AI ช่วยในการออกแบบ จำนวน 67 ผลงาน
- ผลงานวิจัยในชั้นเรียนในการใช้สื่อไอทีส่งเสริมการเรียนรู้ โดยครูนำสื่อไอทีที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบการใช้งานเชิงคุณภาพกับเด็กป่วยที่มารับบริการ จำนวน 12 เรื่อง
- Best Practice กรณีศึกษาการให้บริการเด็กป่วย จำนวน 19 เรื่อง

ทางโครงการฯ ได้นำผลงานสื่อไอที ผลงานวิจัยและ Best Practice ไปจัดเก็บในระบบเก็บข้อมูลส่วนกลาง เพื่อให้ครูใน รพ.เครือข่าย นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน (url: <https://rb.gy/04pswn>)

นิเทศ / ตรวจสอบ / ติดตามการดำเนินงาน

- ในปี 2567 มีการนิเทศและตรวจเยี่ยมการดำเนินงาน รพ.แม่ข่าย จำนวน 11 แห่ง โดยเชิญ รพ.ลูกข่าย แต่ละแห่งมาเข้าร่วมประชุมที่ รพ.แม่ข่าย เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้รับงบจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ จัดทำโครงการ "การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมของศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาลด้วยทีมบูรณาการข้ามศาสตร์" ในปี 2566-2567 โดยปี 2567 มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กใน รพ. จำนวน 90 แห่ง

ผล: จากการนิเทศติดตามงาน ส่งผลให้หน่วยงานในพื้นที่ได้แก่ สพป. สพม และ สกร. รับทราบผลการดำเนินโครงการฯ เห็นความสำคัญในการประสานงานการส่งต่อการศึกษาของเด็กป่วยมากขึ้น เกิดการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้น นอกจากนี้ มีศูนย์การเรียนรู้ฯ ที่ได้รับการประเมินเป็นศูนย์ตัวอย่าง จำนวน 17 แห่ง

บรรยากาศการอบรมและสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ภาพนิเทศและตรวจเยี่ยม รพ.เครือข่าย